

Veiligheidsagenda 2015-2018

1. Inleiding

Met de komst van de nationale politie zijn de rollen en verantwoordelijkheden binnen het politiebestedel op onderdelen gewijzigd. In de zogenoemde Wassenaarse notitie (2011) zijn de (nieuwe) verhoudingen geschetst: de burgemeesters en de officieren van justitie hebben en houden het gezag over de politie. Het lokale gezag bepaalt wat de politie doet. De minister van Veiligheid en Justitie (hierna te noemen minister) stelt via zijn beheersverantwoordelijkheid de gezagsdragers in staat hun gezag uit te oefenen ("de minister bepaalt wat de politie kan, het gezag bepaalt wat de politie doet"). De minister stelt de landelijke beleidsdoelstellingen voor de politie vast, gehoord hebbende de regioburgemeesters en het college van procureurs-generaal. De korpschef is verantwoordelijk voor het beheer. Elk vanuit de eigen bevoegdheid, en in afstemming met andere publieke en private partijen, zien de minister en de gezagen met de politie het als gezamenlijke verantwoordelijkheid Nederland veiliger te maken.

Om deze gezamenlijke verantwoordelijkheid te bekrachtigen is door de minister, de regioburgemeesters en het college van procureurs-generaal een veiligheidsagenda opgesteld voor de periode 2015-2018. Deze veiligheidsagenda is complementair aan de lokale veiligheidsagenda's. Dit betekent dat de landelijke agenda zich beperkt tot een aantal thema's die extra aandacht vergen en dat de afspraken zodanig zijn geformuleerd dat er substantiële ruimte blijft in de beschikbare politiecapaciteit voor het realiseren van regionale en lokale afspraken en ambities ten aanzien van de politie inzet. De veiligheidsagenda richt zich op de aanpak van maatschap-

pelijke veiligheidsproblemen die landelijk spelen, die (regio) grensoverschrijdend zijn en/of waar afstemming in de aanpak op landelijk niveau voor nodig is. Bijvoorbeeld omdat lokaal de 'knowhow' ontbreekt of omdat speciale innovatieve/technische middelen of specifieke kennis nodig is.

De veiligheidsagenda heeft als doel de integrale samenwerking bij de aanpak van criminaliteit en onveiligheid verder te ontwikkelen. De afspraken in deze veiligheidsagenda zijn hier ondersteunend aan. In deze agenda zijn daarom afspraken gemaakt over de bijdragen van gezag, minister en de politie aan de aanpak van de gezamenlijk benoemde veiligheidsthema's. Het gaat immers niet alleen om de strafrechtelijke aanpak, maar het gaat om gezamenlijk als één overheid maatregelen te treffen die zo effectief mogelijk zijn in de strijd tegen criminaliteit en onveiligheid. Dit vereist nauwe samenwerking op lokaal niveau tussen politie, openbaar ministerie en gemeenten. Maar ook andere partners zijn hierbij noodzakelijk, waarbij een goede aansluiting tussen de zorg- en strafrechtketen en tussen ZSM¹ en de Veiligheidshuizen van groot belang is. Belangrijke voorwaarden hiertoe zijn, naast ruimte voor lokale regie en maatwerk, het samen kiezen en strategie bepalen. Om dit te kunnen realiseren zal geïnvesteerd worden in het verbeteren van de informatiedeling en het gezamenlijk analyseren van die informatie. Op landelijk niveau zal door het ministerie van Veiligheid en Justitie

¹ Politie, OM, Reclassering, Slachtofferhulp Nederland en de Raad voor de Kinderbescherming pakken met de ZSM-werkwijze veelvoorkomende criminaliteit Samen op Snelle, Slimme, Selectieve, Simpele en Samenlevingsgerichte wijze aan.

afstemming worden gezocht met andere departementen en brancheorganisaties die een rol spelen bij de aanpak van de in deze agenda opgenomen veiligheidsthema's. Voor de uitvoering van deze agenda is het van belang dat alle betrokken partijen voldoende capaciteit, kennis en kunde inzetten, zodat tot goede resultaten gekomen kan worden. Voor de politie is hiervoor de realisatie van het inrichtingsplan een belangrijke randvoorwaarde².

2. Veiligheidsthema's

De minister en de gezagen zijn met elkaar overeengekomen dat de aanpak van ondermijnende criminaliteit, cybercrime, horizontale fraude, kinderporno en high impact crimes onderdeel zijn van de veiligheidsagenda. Voor de aanpak van ondermijning, cybercrime, horizontale fraude en kinderporno is evident een landelijk afgestemde aanpak noodzakelijk. Aan deze thema's zijn specifieke meetbare landelijke beleidsdoelstellingen voor de politie gekoppeld (art 18 Politiewet 2012). De aanpak van de high impact crimes wordt met name lokaal bepaald. Daarom zijn de gewenste resultaten op woninginbraken, straatroof en overvallen van onderop door de gezagen bepaald en vervolgens landelijk opgeteld tot een gemeenschappelijke ambitie.

3. Monitoring

In het artikel 19-overleg wordt de voortgang van de realisatie van de ambities benoemd in de veiligheidsagenda, besproken. Hierin wordt gezien of het ambitieniveau gerealiseerd wordt en of beleidsmatige en beheersmatige randvoorwaarden aangescherpt dienen te worden.

Jaarlijks wordt, onder andere aan de hand van de cijfers uit de Veiligheidsmonitor (VM) en de strafrechtsketenmonitor (SKM), in het artikel 19-overleg gesproken over de landelijke ontwikkeling van de veiligheid. Halfjaarlijks duiden de gezagen de voortgang op de gemaakte resultaatsafspraken waarbij ook ingegaan wordt op de bijdrage van de partners. De cijfers worden aangeleverd door de nationale politie aan de regioburgemeesters en het OM, en worden vervolgens samen met de duiding van de cijfers besproken in het artikel 19-overleg.

In 2016 vindt een evaluatie van de veiligheidsagenda plaats. Naar aanleiding van deze evaluatie kunnen de ambities zo nodig bijgesteld worden.

4. Uitwerking veiligheidsthema's

Versterking geïntegreerde aanpak Ondermijnende criminaliteit

Probleemanalyse

Ondermijnende criminaliteit in georganiseerd verband betreft veelal stelselmatig gepleegde criminaliteit, die onwettige vermogens genereert en leidt tot economische machtsposities, met corruptie en marktverstoring. Ook is ondermijnende criminaliteit ontwrichtend voor de samenleving door de verwevenheid van de onder- met de bovenwereld. Deze criminaliteit is vaak onzichtbaar, maar kan zich ook manifesteren in de publieke ruimte door intimidatie, geweld en het verwerven van machtsposities. Waar daders vaak bovenregionaal en/of internationaal opereren, heeft ondermijnende criminaliteit tegelijkertijd op lokaal niveau veel uitingsvormen en verbindingen. Er is sprake van beroepscriminelen en facilitators die een (sleutel)rol spelen in samenwerkingsverbanden en netwerken die in toenemende mate fluïde van karakter zijn. Zij zijn niet zelden actief op verschillende criminele markten zoals mensenhandel en drugs. Strikt onderscheid tussen criminele thema's is daarom niet te maken.

² Met name ten aanzien van digitale- en finec expertise.

Focus in aanpak

Binnen de geïntegreerde aanpak van ondermijnende criminaliteit ligt het accent op de regionaal bepaalde prioriteiten (de zgn. handhavingsknelpunten) zoals de aanpak van de outlaw motor gangs, vrijplaatsen e.d.. Daarnaast ligt het accent op de in het Nationaal Dreigingsbeeld gesignaleerde dreigingen, te weten de aanpak van drugscriminaliteit, witwassen/vastgoed, mensenhandel en -smokkel, fraude³ en milieucriminaliteit⁴. Deze dreigingen worden landelijk en regionaal integraal aangepakt. Voor de bovenkant van de high impact criminaliteit (HIC) (bijvoorbeeld georganiseerde zware bendes die overvallen en ram- en plofkraken plegen) kan een landelijke of interregionale aanpak vereist zijn.

Regionaal worden de belangrijkste dreigingen integraal geprioriteerd, met oog voor lokale ontwikkelingen en verschijningsvormen, zoals (clubhuizen van) outlaw motor gangs (OMG's), vrijplaatsen (woonwagenvakken, havens) en specifieke uitingen van mensenhandel (bijv. raamprostitutiegebieden of arbeidsuitbuiting in land- en tuinbouwbedrijven). Deze criminaliteit vormt daarmee een landelijk probleem met een lokale inbedding en internationale verbindingen.

De focus is op een geïntegreerde integrale aanpak met een combinatie van een thema- of fenomeengerichte benadering (opwerpen barrières), subjectgerichte benadering (gericht op cruciale spelers in criminele netwerken en dadergroepen/csv's) en objectgerichte benadering (hotspots, vrijplaatsen).

De reeds ingezette weg van versterking van deze integrale en bestuurlijk aanpak van zware georganiseerde en ondermijnende criminaliteit in RIEC-verband (Regionaal Informatie- en Expertise Centrum) wordt voortgezet: in elke regio worden integrale stuurgroepen ingericht. Er wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke informatiepositie en probleemanalyse en een afgestemde inzet van strafrechtelijke, bestuurlijke, fiscale en alternatieve interventies. Het integraal afpakken is daarbij steeds een belangrijke focus. Daarnaast wordt ingezet op preventie en het stimuleren van de weerbaarheid. Burgers, bedrijven, branches en publieke partijen moeten zich bewust worden van hun vermogen om op te treden tegen ondermijnende criminaliteit.

De informatiepositie van alle ketenpartners moet worden versterkt door alle ogen en oren van en voor de overheid in te zetten: dit betekent awareness creëren bij zoveel mogelijk spelers in het publieke domein, dus ook bij wijkagenten, BOA's, bouw- en woningtoezicht, burgers etc.. Vanuit de gezamenlijke informatiepositie en verantwoordelijkheid wordt scherp gestuurd op een aanpak met hoge maatschappelijke impact.

Doelen en indicatoren

Gemeenschappelijke doelstelling

De doelstelling, het terugdringen van de georganiseerde criminaliteit, wordt gerealiseerd door een drietal speerpunten:

- Op zowel landelijk als regionaal niveau verder te investeren in de integrale aanpak van ondermijning.
- Met deze integrale aanpak meer criminele samenwerkingsverbanden te bestrijden door middel van een subjectgerichte aanpak (integrale Top X) van sleutelfiguren/facilitators en verstoring van criminele bedrijfsprocessen.
- Meer barrières op te werpen ter voorkoming van ondermijning.

Hiertoe wordt gebruik gemaakt van een breed palet van strafrechtelijke, bestuurlijke, fiscale en overige interventies. Integraal afpakken van crimineel/illegaal verkregen vermogen is daarbij standaard onderdeel van de integrale aanpak.

³ Horizontale fraude is apart in deze agenda opgenomen, aangezien daar een extra impuls aan wordt gegeven. Zie voor de betekenis van horizontale fraude de verdere uitwerking onder het thema fraude.

⁴ Zware milieucriminaliteit is in meerdere opzichten ondermijnend, want bedreigt de veiligheid en de volksgezondheid en tast de integriteit van belangrijke orderingsbelangen aan. Milieucriminaliteit vindt zowel in georganiseerd verband plaats als binnen legale organisaties. Voorbeelden zijn gebrekkige veiligheid bij risicovolle bedrijven (bijv. Odfjell, Chemiepack), het dumpen van afval van ecstasy-laboratoria en de illegale handel in gevaarlijke afvalstoffen. Door focus aan te brengen in zowel het toezicht als in de opsporing kan de bestrijding effectiever worden georganiseerd. Met de politie zijn voor 2014 resultaatafspraken gemaakt over aantallen opsporingszaken en focus. Na evaluatie zal een groeipad voor de komende jaren worden bepaald. Met de regionale omgevingsdiensten worden aparte afspraken gemaakt.

Gemeenschappelijke indicatoren

De voortgang van de integrale aanpak wordt zichtbaar door:

- Alle partners dragen bij aan de samenwerkingsstructuur van de integrale aanpak (integrale stuurploeg/-groep waarbij in beginsel alle casussen t.a.v. ondermijning worden ingebracht⁵, RIEC, aanleveren informatie ten behoeve van ondermijningsbeelden (alle partners leveren input voor de bestuurlijke ondermijningsbeelden, Top X).
- De interventies in het kader van de geïntegreerde aanpak, waaronder de interventies t.a.v. criminele samenwerkingsverbanden (csv's) worden inzichtelijk: strafrechtelijk, bestuurlijk, fiscaal, alternatieve interventies en handhavingsacties. In de regionale stuurgroep worden good practices benoemd waarin wordt aangegeven hoe gezamenlijk met partners tot het effectief opwerpen van barrières is gekomen. Deze good practices worden landelijk verzameld en gedeeld.

Beleidsdoelstelling voor de politie

Intensivering bij de aanpak van csv's:

- Ten minste 950 csv's worden aangepakt door middel van strafrechtelijk onderzoek De doelstelling van 950 csv's betreft een minimumafpraak.
- OM en politie intensiveren de aanpak door een kwalitatieve versterking van de strafrechtelijke aanpak. Deze aanpak wordt meer gericht op kopstukken (de top van invloedrijke criminele subjecten) en sleutelfiguren uit het criminele proces (facilitators die een cruciale rol spelen in criminele processen) en de vermogensposities van criminele samenwerkingsverbanden worden verder teruggedrongen (inzet op ontnemingsmaatregelen, zie hiervoor ook het thema afpakken in deze veiligheidsagenda). De effectiviteit van de bestrijding van ondermijning wordt verder vergroot door nauwere samenwerking met o.a. lokaal bestuur en belastingdienst in het kader van de integrale aanpak.

Intensivering van de deelname aan handhavingsacties in het kader van aanpak ondermijning:

- Het aantal handhavingsacties⁶ waar de politie aan deelneemt zal stijgen, in afstemming met het lokaal gezag.

Bijdrage partners aan de integrale aanpak

Departement:

- Het departement faciliteert de samenwerking in het kader van de integrale aanpak (bijv. versteviging van de verbinding tussen landelijke, regionale en lokale inspanningen / de RIEC/LIEC structuur).
- Het departement spant zich in voor het wegnemen van wettelijke barrières voor informatiedeling.
- Er wordt geïnvesteerd op de versterking van de verbinding op het internationale vlak.
- De verbinding en betrokkenheid van het bedrijfsleven wordt gestimuleerd bij de aanpak van ondermijning.

Regionaal:

- De regioburgemeesters stimuleren in hun regio de betrokkenheid van het lokaal bestuur.
- Alle partners leveren voldoende gekwalificeerde inzet voor de integrale aanpak in RIEC-verband, met oog voor de verbinding met partners buiten het RIEC.
- Er wordt gezamenlijk door OM, politie, gemeenten en Belastingdienst geïnvesteerd in versterking van de informatiepositie en het verbeteren van de analyses. Alle partijen leveren informatie voor een integraal ondermijningsbeeld op regionaal niveau (B-CBA's). Op termijn kan hieruit een landelijk beeld ontstaan. Dit beeld kan besproken worden in het artikel 19 plus overleg.
- Opleiden van officieren, politie en gemeentebestuurders gericht op versterking samenwerking en herkennen van ondermijningssignalen.

⁵ Om samen te bepalen welke organisatie(s) het meest effectief het veiligheidsprobleem kan aanpakken, de criminele organisatie kan afbreken of barrières kan opwerpen, is de geïntegreerde aanpak het uitgangspunt bij de bestrijding van ondermijnende criminaliteit en geldt het principe 'Integraal, tenzij...'. Vanuit deze gedachte leggen de partners in principe alle cases voor aan de integrale regionale stuurploegen.

⁶ Definitie van handhavingsacties wordt nog nader overeen gekomen.

Bestrijding cybercrime

Probleemanalyse

De toenemende digitalisering van de samenleving brengt met zich mee dat er sprake is van een toename van cybercrime en criminaliteit met een digitale component⁷. Bij cybercrime⁸ gaat het om criminaliteit waarbij ICT het doelwit is, zoals bij hacken, Ddos-aanvallen en botnets. De complexiteit van deze vorm van criminaliteit is hoog en daarnaast is de wijze waarop cybercriminelen opereren aan constante verandering onderhevig. Van de politie vraagt dit specifieke expertise en werkwijze. Tevens is preventie van belang bij het voorkomen van cybercrime.

Focus in aanpak

De focus wordt verruimd van de aanpak van High Tech zaken op het niveau van de Landelijke Eenheid (KPI 2011-2014) naar de aanpak van cybercrime op het niveau van alle eenheden. Hierbij is de inrichting van (de ondersteuning van) de politieorganisatie (evenals bij het OM) randvoorwaardelijk. Strafrechtelijk optreden moet onderdeel zijn van een brede interventiestrategie, met ruimte voor alternatieve interventies en een rol voor private partijen en gemeenten. De snelle technologische ontwikkelingen vereisen daarbij regelmatige herijking van het wettelijk kader.

Doelen en indicatoren

Gemeenschappelijke doelstelling

- Het terugdringen van cybercrime, door onder andere het vergroten van de weerbaarheid en het treffen van preventieve maatregelen.
  - Intensivering van de strafrechtelijke aanpak van cybercrime door het aanpakken van meer zaken.
- Bij complexe zaken kan het bijvoorbeeld gaan om delicten zoals een hack van een grote instelling (ziekenhuis) of van vitale infrastructuur, de besmetting door een virus van geautomatiseerde systemen die een essentiële maatschappelijke functie hebben, dan wel de inzet van botnets voor allerlei vervolgcriminaliteit. Team High Tech Crime (THTC) van de Landelijke Eenheid pakt hierbij specifiek de High Tech Crime zaken op, conform het huidige toewijzingskader HTC en overeenkomstig de taakstelling van de Dienst Landelijke Recherche. De overige (complexe) zaken worden bij regionale eenheden belegd.

Beleidsdoelstelling voor de politie

- De intensivering bij cybercrime ziet toe op:
- Een toename van het aantal cybercrime-onderzoeken naar 360 onderzoeken in 2018.
- Een toename van het aantal complexe zaken dat wordt opgepakt, conform het toewijzingskader, waaronder minstens 20 zaken door het Team High Tech Crime zaken.

Jaarschijven

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Complex	20	25	30	40	50
Regulier	180	175	190	230	310
Totaal	200	200	220	270	360

In verband met de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit - zoals vormen van fraude (online handelsfraude), drugshandel, (cyber-)bedreiging, witwassen met gebruik van internet - wordt bij de overige thema's het volgende uitgangspunt geformuleerd: gegeven de toename van de digitale component bij overige criminaliteitsvormen wordt ingezet op toename van digitale expertise binnen de reguliere opsporing.

⁷ Overige delicten waarbij ICT in meer of mindere mate een rol speelt, worden bestempeld als gedigitaliseerde criminaliteit.

⁸ Cybercrime betreft criminaliteit met ICT als doelwit. Het gaat dan om een aantal specifieke delicten die met de implementatie van de Wet Computercriminaliteit I (1993) en de Wet Computercriminaliteit II (2006) in het Wetboek van Strafrecht zijn opgenomen en/of gewijzigd. Het betreft hier (veelal een samenstel van) specifieke delicten (o.a. computervredebreuk, malware, websiteaanvallen, botnets, (D)DOS aanvallen en phishing met gebruik van malware). Onder ICT worden hier geautomatiseerde werken verstaan als een inrichting die bestemd is om langs elektronische weg gegevens op te slaan, te verwerken en over te dragen.

Deze inzet komt bovenop de opbouw van capaciteit en expertise - digitale expertise, maar ook tactische researchcapaciteit - in de eenheden ten behoeve van de aanpak van cybercrime in enge zin.

Bijdrage partners

Departement

- Verdere ontwikkeling van integrale aanpak, in verbinding met de Cyber Security Strategie, zodat al aan de voorkant de kans op cybercrime zoveel mogelijk wordt beperkt.
- Zorgen dat de opleidingen bij de PA voorzien in digitale expertise.
- De juiste tools moeten ingezet kunnen worden, hiertoe wordt afgestemd met NFI/sporen/SLA.
- Bedrijfsleven: preventie (bijv. banken) > verbinding met NSCS, actieve en kwalitatief hoogwaardige bijdrage banken t.b.v. verstevigen ECTF.
- Verbinding maken in het kader van de internationale samenwerking. Denk aan nationale prioritering en sturing ingegeven door de EU-policy circle en ondersteund door ECE3 waaraan Nederland een actieve bijdrage levert.

Regionaal

- Het besef dat cybercrime zaken met een lokale impact zijn. Inzet op bewustwording bij burgers en het lokale bedrijfsleven.
- Betere bescherming overheidsinfrastructuur.

Aanpak horizontale fraude

Probleemanalyse

Horizontale fraude betreft fraude in het particuliere geld- en goederenverkeer, met een particuliere partij als benadeelde. Het gaat hierbij met name om zaken die betrekking hebben op oplichting, valsheid in geschrifte, verduistering, benadeling van schuldeisers bij faillissement en misbruik van identificerende persoonsgegevens. Deze delicten veroorzaken grote financiële schade bij burgers en bedrijven en ondermijnen het vertrouwen in een veilig handels- en betalingsverkeer.

Preventie kan veel schade voorkomen en als er toch schade ontstaat kan die in principe primair civielrechtelijk worden geregeld. Daarnaast of in aanvulling daarop kan het strafrecht soelaas bieden om (frequente, 'bedrijfsmatige') fraudeurs een halt toe te roepen. De strafrechtelijke aanpak van horizontale fraude moet echter concurreren met aandacht voor de andere aandachtsgebieden binnen ondermijning. Bovendien bestaat er geen eenduidig beeld van aard en omvang van fraude, onder andere door het diffuse karakter (veel verschillende uitingsvormen, een grote hoeveelheid kleine zaken en een klein aantal zaken met grote gevolgen).

Focus in aanpak

De focus ligt op een brede integrale aanpak (van preventie tot repressie, privaat en publiek), met focus van het strafrecht op fraudezaken indien inzet van het strafrecht de meest aangewezen interventie is. Er zal een verschuiving plaatsvinden van een meer incidentgerichte, gefragmenteerde aanpak, naar een proactieve, integrale aanpak die scherper focust op de ernstige vormen van fraude (kwetsbare slachtoffers en/of stelselmatige daders, omvang financiële schade en ondermijnend karakter), waarbij wordt ingezet op de aanpak van onderliggende structuren. Tevens wordt ingezet op een subjectgerichte aanpak van beroepsfraudeurs. Daarbij wordt betrokken dat fraude veelal niet op zichzelf staat, maar onderdeel is van een bredere criminele handelwijze, waarbij combinaties mogelijk zijn met het plegen van diverse delicten. Het is hierbij van belang dat informatie ten aanzien van fraude tussen verschillende partijen gedeeld wordt zodat effectiever kan worden opgetreden tegen criminelen die zich (onder meer) met fraude bezig houden.

Doel en indicatoren

Gemeenschappelijke doelstelling

De doelstelling het versterken van de aanpak van horizontale fraude wordt gerealiseerd door:

- Terugdringen van fraude, onder andere door het vergroten van weerbaarheid en het treffen van concrete preventieve maatregelen als onderdeel van de integrale aanpak van fraude. Barrières voor het plegen van

specifieke fraudes worden verhoogd en de weerbaarheid van (kwetsbare) burgers en bedrijven wordt vergroot. Publieke en private partners maken hiertoe gezamenlijk (convenants-)afspraken. Bestaande publiek-private overlegstructuren, zoals het NPC, worden hiertoe benut. Good practices worden op nationaal niveau zichtbaar gemaakt.

- Intensivering van de aanpak door meer zaken af te handelen en de actoren achter de frauduleuze handelingen op te sporen en te laten berechten.

Afpakken van illegaal verkregen vermogen wordt standaard een onderdeel van een fraudeaanpak die primair is gericht op schadevergoeding aan slachtoffers.

Beleidsdoelstelling voor de politie

De voortgang van de aanpak worden zichtbaar door:

- Intensivering van de aanpak:
- Stijging van het aantal strafzaken horizontale fraude⁹ vanuit de regionale eenheden met 50%. Uitgangspunt zijn de afspraken die het OM met de regionale eenheden voor 2014 heeft gemaakt¹⁰. Daarbij wordt een kwalitatief kader ontwikkeld voor de weging en selectie van zaken gelet op omvang schade, stelselmatigheid, kwetsbaarheid slachtoffer, belang van normbevestiging etc.

Jaarschijven

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal zaken	1500	1500	1600	1900	2300
Weging en selectie kader	Ontwikkelen	Operationeel	Operationeel	Operationeel	Operationeel

Bijdrage partners

Departement:

- Verbinding en betrokkenheid bedrijfsleven stimuleren bij de aanpak van fraude.
- Regie op landelijke integrale aanpak, waaronder het uitwisselen van informatie (publiek-privaat).
- Onderzoeken van mogelijkheden van een centraal fraudemeldpunt.

Regionaal

- Inzet van de integrale aanpak ten aanzien van de aanpak van fraude op regionaal en lokaal niveau.
- Verbeteren van de poortwachtersfunctie van de gemeente als bewaker van de kwaliteit basisregistraties ter bestrijding van identiteitsfraude en andere fraudefenomenen
- Regie op de integrale aanpak van horizontale fraude.

Bestrijding kinderporno

Probleemanalyse

Het maatschappelijke effect van kinderpornozaken is groot. Mede als gevolg van de digitalisering van de samenleving neemt de omvang van het probleem toe. De digitale component maakt dit ook een fenomeen dat in beginsel grenzeloos is. Het misbruik dat ten grondslag ligt aan de kinderpornografische afbeelding, vindt steeds meer op afstand plaats (i.e. het wordt 'internationaler'). Daarnaast wordt het misbruik grover, worden de slachtoffers jonger en de hoeveelheid van materiaal (als gevolg van de beschikbaarheid van

⁹ Het begrip horizontale fraude omvat een breed spectrum van fraudevormen: Slachtoffer: financiële instellingen: krediet-, hypotheek- en depotfraude, fraude met betaalproducten (o.a. skimming, phishing, creditcard), verzekeringsfraude of assurantiefraude.

Slachtoffer: bedrijven:

telecomfraude, faillissementsfraude, acquisitiefraude, IE-fraude / namaakgoederen, vastgoedfraude.

Slachtoffer: burgers

fraude met kilometertellers, identiteitsfraude, fraude in de zorg (incl. pgb), internet gerelateerde fraude (fraude met online handel, voorschotfraude)

Slachtoffer: burgers of bedrijven:

incidentele, enkelvoudige of meer regio-specifieke fraudegevallen

¹⁰ Voorzien is in een groei van het aantal zaken op basis van de, conform het inrichtingsplan NP, te realiseren uitbreiding van m.n. de finec-capaciteit.

steeds grotere gegevensdragers) neemt toe. Het grensoverschrijdend misbruik in het kader van kindersekstoerisme wordt als onderdeel van dit probleem beschouwd.

Focus in aanpak

De bestaande focus op slachtoffers en op vervaardigers en verspreiders wordt verder uitgebreid. Het maatschappelijk effect bij de bestrijding van kinderporno komt (in toenemende mate) centraal te staan met hierbinnen een nadrukkelijke focus op het ontzetten van slachtoffers aan acuut misbruik (elk signaal van actueel misbruik wordt opgepakt) in plaats van een focus op het behalen van 'harde cijfers'. In de dadergerichte aanpak komt de nadruk meer te liggen op recidivisten, daders opererend in besloten netwerken en daders in risicovolle beroepen en posities. Dit betekent in toenemende mate een focus op het type / de zwaarte van de zaak (kwaliteit) versus het aantal zaken (kwantiteit), waarbij de aanpak van downloadzaken nadrukkelijk niet uit het oog zal worden verloren. Eveneens van belang is de aanpak van het toegenomen probleem van kindersekstoerisme.

Maatwerk wordt geleverd bij de inzet strafrechtelijke en alternatieve interventies, passend bij de ernst van het delict. Deze variëren van proactieve onderzoeken naar o.a. besloten netwerken c.q. grootschalige verspreiding met gebruikmaking van innovatieve technologie en methodieken, volwaardige opsporingsonderzoeken, voorwaardelijke septs en alternatieve interventies als waarschuwingsbrieven en doorverwijzing naar hulpverlening.

Doelen en indicatoren

Gemeenschappelijke doelstelling

- Het terugdringen van kinderpornografie en kindersekstoerisme.
- Het vergroten van de inzet op signalen van misbruik, daadwerkelijk misbruik en het ontzetten van slachtoffers.

Beleidsdoelstelling voor de politie

Doel is om meer onderzoeken te gaan draaien gericht op kindermisbruik, productie van kinderpornografie en kindersekstoerisme. Deze complexe zaken betreffen proactieve en reguliere onderzoeken naar daadwerkelijk misbruik en zijn omvangrijk en daarmee arbeidsintensief. Om hiervoor voldoende opsporings- en vervolgingscapaciteit vrij te maken wordt aan de onderkant op basis van meldingen/aangiftes en kortstondig onderzoek - bij zogenaamde eenvoudige zaken - meer gebruik gemaakt van het voorwaardelijk sepot (bijvoorbeeld verplichte therapie en reclasseringstoezicht) en alternatieve interventies (waarschuwing, hulpverlening, afsluiting internetabonnement etc.). De doelstelling ziet vanaf 2015 daarom niet meer op instroom verdachten, maar op aantal interventies (het aantal verdachten en slachtoffers kan per interventie variëren), met tevens een minimum voor het aantal proactieve en reguliere onderzoeken.

Doel is om meer complexe zaken te gaan draaien, met meer de nadruk op signalen van misbruik, daadwerkelijk misbruik, productie van kinderpornografie en kindersekstoerisme.

- Het aantal interventies zal stijgen naar 700 interventies in 2018.
- Er wordt ingezet op een toename van het aantal complexe en reguliere zaken dat wordt opgepakt.

Jaarschijven

Jaar	2013 (Gerealiseerd)	2014	2015	2016	2017	2018
Instroom verdachten OM	563	596				
Complex (Pro-actief)			20	20	25	25
Regulier (Grootschalig)			215	230	235	240
Overig (Eenvoudige onderzoeken- Alternatieve interventies)			365	370	390	435
Totaal aantal interventies ¹¹			600	620	650	700

Bijdrage partners

Departement

- Wetgeving wordt verder aangescherpt, zo is er behoefte aan uitbreiding strafbaarstelling misbruik zonder fysiek contact ("grooming").
- Het betrekken van bedrijven/reisbranche/NGO's in het kader van de aanpak van kinderseksuïerisme.
- Het betrekken van landen van herkomst en de KMar in het kader van de aanpak van kinderseksuïerisme (ook bijv. grensweigerings).
- Samenwerking met andere landen ter bestrijding van kinderporno.

Inzet Internationale Liaison Officers.

Regionaal

- Lokale inzet en samenwerking van GGZ, Reclassering en OM, om zo het toezicht verder te versterken.

High Impact Crime (waaronder aanpak jeugdcriminaliteit)

Probleemanalyse

High impact crimes komen veel voor en hebben een grote impact op het slachtoffer en zijn directe omgeving. Bij de zgn. klassieke HIC-delicten (gewelddadige vermogenscriminaliteit) gaat het om: straatroof, woninginbraak en overvallen. De aanpak van overvallen is succesvol gebleken. Ook het aantal straatroven is de laatste tijd gedaald. Bij woninginbraken is een daling ingezet, maar dit thema vergt de komende tijd nadere aandacht. Gebleken is dat de HIC-delicten deels overlappen voor wat betreft dadergroepen (jeugdigen/mobiele bendes), slachtoffers en aanpak. Bij een aantal HIC-delicten m.n. straatroof zien we de laatste tijd een verjonging van de daders. Bij HIC-delicten is de recidive hoog (m.n. woninginbraken) evenals de kans op herhaald slachtofferschap.

Naast de klassieke HIC-delicten zijn er nog andere delicten die een hoge impact hebben op slachtoffers en hun omgeving. Het gaat daarbij in het bijzonder om geweldsdelicten waarbij de focus ligt op uitgaansgeweld, homofoob geweld, kindermishandeling en huiselijk geweld. In 2013 was 2,4% van de Nederlandse bevolking slachtoffer van geweld (Veiligheidsmonitor 2013). Ieder jaar worden circa 119.000 kinderen (deels herhaald) slachtoffer van kindermishandeling. Ieder jaar worden circa 200.000 volwassenen (deels herhaald) slachtoffer van ernstige vormen van huiselijk geweld. Per jaar vallen er gemiddeld circa 50 doden ten gevolge van huiselijk geweld, ongeveer een derde van het totale aantal slachtoffers van moord/doodslag. Tegelijkertijd is de meldingsbereidheid van de slachtoffers en omgeving laag. Tenslotte heeft er een verdubbeling plaatsgevonden in het aantal incidenten ten aanzien van homofoob geweld.

¹¹ Proactieve opsporingsonderzoeken: achterhalen verdachten die niet in beeld komen via reguliere meldingen; inzet nieuwe tools en methodieken. Reguliere opsporingsonderzoeken: volledig opsporingsonderzoek nodig vanwege relevante hoeveelheid of ernstiger vormen van strafbaar materiaal, recidive, gevoelig beroep e.d.. Eenvoudige onderzoeken: m.n. gericht op inzet voorwaardelijk sepot (behandeltraject en reclasseringstoezicht). Alternatieve interventies: gericht op meldingen (uit buitenland) met zwakke/geen verdenking: waarschuwing.

Focus in aanpak

Een goede samenwerking tussen gemeente, politie, Openbaar Ministerie en andere partners is nodig bij de probleemgerichte aanpak van high impact crimes. Het gaat daarbij om een combinatie van een gebiedsgerichte aanpak en een dader/persoonsgerichte aanpak. De gebiedsgerichte aanpak is gebaat bij investeringen in analysecapaciteit en instrumenten om capaciteit effectiever in te zetten en aan de voorkant van het probleem te komen. Het informatiegestuurd werken door alle partners is belangrijk. De heterdaadkracht wordt verstevigd door in te zetten op vergroting van de actieve betrokkenheid van burgers (bijv. op buurtpreventie, gebruik van burgernet buurtinterventieteams, inzet rolmodellen, etc.). De beschikbare informatie en kennis van alle partners kan worden gebruikt om de oorzaken van de meest hardnekkige criminaliteitsproblemen (hotspots, hotvictims, hotshots en hotgroups) te achterhalen om op basis daarvan een gezamenlijke probleemgerichte aanpak tot stand te brengen. In de gezagsdriehoek wordt gesproken over de integrale aanpak van deze problemen. Mogelijke maatregelen zijn gericht op het verhogen van de criminaliteitspreventie en het vergroten van de pakkans door inzet van gerichte surveillances politie/gemeente, uitkijken camerabeelden op hotspots/hottimes, allerting van burgers gericht op vergroting van de meldingsbereidheid en samenwerking met beveiligingsbedrijven. Daarnaast is er de focus op de dadergerichte (persoonsgerichte) aanpak, die moet leiden tot beperking van recidive en het voorkomen van een criminele carrière. De aanpak van criminele jeugd heeft daarbij bijzondere aandacht. Afpakken van crimineel vermogen ook bij kleinere zaken (patseraanpak) ondersteunt deze aanpak. Tot slot is het van belang burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties te stimuleren zelf maatregelen te treffen (zoals technopreventie, vergroting toezicht, vermindering gelegenheid, politiekeurmerk veilig wonen, beveiliging winkels etc.). De gemeente heeft een regietaak op het gebied van veiligheid binnen de gemeentegrenzen. In die rol stimuleert de gemeente de aanpak en maakt afspraken met partners.

Rondtrekkende dadergroepen (mobiele bendes)

Wat betreft rondtrekkende dadergroepen wordt informatie over de gepleegde delicten gebundeld en met betrokken parketten van het OM en politie-eenheden gedeeld. In onderlinge afstemming wordt bepaald welk parket of eenheid verantwoordelijk is voor het onderzoek. De aanpak van mobiele bendes zal afgestemd worden met betrokken (regio)burgemeesters. Behalve een intensivering en meer maatwerk in de strafrechtelijke aanpak wordt ingezet op het tegenhouden van mobiele bendes op basis van het barrièremodel en afstemming op de lokale, probleemgerichte aanpak onder regie van de lokale driehoek. De informatiepositie is voor de succesvolle aanpak van belang en daarin heeft de Landelijke Eenheid een signalerende en mogelijk coördinerende taak. Besluitvorming blijft bij de lokale driehoek.

Criminele jeugd

De afgelopen jaren is ingezet op het aanpakken van alle criminele jeugdgroepen. De aanpak van criminele jeugd werkt, maar er blijft sprake van een hardnekkige problematiek waarvoor aandacht voor politie, gemeenten en OM nodig blijft en het noodzakelijk is dat de aanpak wordt voortgezet. We zien daarbij steeds meer dat strafbare feiten die door jongeren worden gepleegd in wisselende samenstellingen gebeuren en niet zozeer alleen in vaste groepen. Het gaat om fluïde netwerken die lastig aan te pakken zijn. Daarnaast beperken deze jongeren zich niet meer tot het plegen van één of enkele types delicten, maar zijn ze actief in een breed spectrum van criminele activiteiten. Ook de komende tijd wordt ingezet op de aanpak van criminele jeugdgroepen, gelegenheidscoalities en criminele jeugdnetwerken. Er wordt daarbij niet alleen ingezet op de aanpak van groepen/netwerken die al crimineel zijn, maar ook op het voorkomen dat er nieuwe groepen/netwerken ontstaan en dat leden doorgroeien van overlastgevend naar crimineel. Daarom is een systeem aanpak op basis van een gezamenlijke probleemanalyse voor criminele jeugd en risicojeugd vereist, waarin preventie, zorg en straf goed op elkaar aansluiten. Goede informatie-uitwisseling tussen de betrokken partners uit het justitiële-, zorg- en gemeentelijke domein is randvoorwaardelijk.

Gewelddelicten

De aanpak van geweld blijft de aandacht houden. De regierol ligt bij de gemeenten. Gemeenten bepalen samen met het OM en op advies van de politie aan de hand van de lokale omstandigheden aan welke vormen zij specifiek de prioriteit geven. Een aantal geweldsvormen wordt hier specifiek benoemd:

Huiselijk en seksueel geweld

Interventies richten zich bij voorkeur niet enkel op de dader, maar ook op het systeem waarbinnen het delict wordt gepleegd (gezin, partnerrelatie, afhankelijkheidsrelatie). Gelet op de systeemgerichtheid heeft

het in beginsel de voorkeur om strafrechtelijke interventies te combineren met niet-strafrechtelijke (zorg, opvang en hulpverlening).

Uitgaansgeweld

Alcoholgebruik – ook in combinatie met drugs – is geïdentificeerd als belangrijke risicofactor voor geweld. Vooral in het uitgaansleven leidt dit middelengebruik tot openbare orde problemen en geweld. Er is een pakket aan maatregelen gericht op de registratie door de politie van alcohol en drugs bij geweldplegers en de inzet van justitiële sancties die op dit middelengebruik ingrijpen.

Homofobie geweld

Om het stijgend aantal incidenten tegen te gaan wordt de komende tijd ingezet op een versterking van de aanpak.

Gemeenschappelijk doel

Regionaal zijn er per eenheid - van onderop - door het gezag geformuleerde afspraken gemaakt op het gebied van maximaal te accepteren aantallen woninginbraken, straatroof en overvallen en minimaal te realiseren opsporingspercentages passend bij de lokale omstandigheden. Voor de woninginbraken komen deze neer op een ophelderingspercentage van 9,9 % in 2015, 10,3% in 2016, 10,8 in 2017 en 11,5% in 2018. Het aantal woninginbraken mag in ieder geval niet hoger zijn dan: 84.855 in 2015, 80.765 in 2016, 76.357 in 2017 en 72.346 in 2018.

Om het aantal woninginbraken verder te laten dalen, dient ingezet te worden op een breed pakket aan maatregelen. Naast de verdere verbetering van de opheldering na een voltooide inbraak, is versterking - op lokaal- en rijksniveau - van de preventieve maatregelen ter voorkoming van inbraken van essentieel belang. De voorgestelde aanpak sluit hier ook bij aan en bevat een reeks aan maatregelen die hierbij randvoorwaardelijk zijn (zie hieronder).

Al deze maatregelen hebben tot doel de woninginbraken in 2018 tot 49.795 voltooide inbraken te laten dalen en het totaal, inclusief de pogingen, niet hoger te laten zijn dan 61.000. Dat doel is bereikbaar indien de omzetting van de genoemde maatregelen is geslaagd.

Naast de ontwikkeling van de high impact crime zal ook de veelvoorkomende criminaliteit in elke regio / gemeente worden gemonitord. De lokale driehoek zal indien nodig (bijv. bij ongewenste stijgingen) nader prioriteren. In het artikel 19-overleg wordt de voortgang van de veiligheidsagenda besproken. Hierin wordt periodiek gezien of het ambitieniveau gerealiseerd wordt. Tevens wordt gezien of beleidsmatige en beheersmatige randvoorwaarden aangescherpt dienen te worden.

Streefcijfers aantal misdrijven	Ambitie 2015	Ambitie 2016	Ambitie ¹² 2017	Ambitie 2018
Aantal woninginbraken ¹³	84.855	80.765	65.000 (76.357)	61.000 (72.346)
Waarvan: voltooide woninginbraken	59.454	56.542	52.895	49.795
Aantal straatroven	6.723	6.534	6.204	5.931
Aantal overvallen	1.648	1.596	1.563	1.540

Gewenste minimale ophelderingspercentage ¹⁴	Ambitie 2015	Ambitie 2016	Ambitie 2017	Ambitie 2018
Woninginbraken	9,9%	10,3%	10,8%	11,5%
Straatroven	28,9%	29,2%	29,9%	30,3%
Overvallen	48,7%	49,2%	49,9%	50,8%

¹² Optelsom afspraken gezagen en resultaat aanvullende maatregelen.

¹³ Het totaalcijfer woninginbraken bestaat uit insluipingen, pogingen en voltooide delicten. De keuze om voltooide woninginbraken apart te vermelden is om de effecten van zowel preventieve als repressieve acties te kunnen monitoren. De ambities van 2017 en 2018 zijn gesteld ervan uitgaande dat alle inspanningen en randvoorwaarden worden gerealiseerd.

¹⁴ Ophelderingspercentage: aantal misdrijven dat in een periode is opgehelderd gedeeld door het aantal misdrijven dat ter kennis is gekomen in dezelfde periode x 100%.

Maatregelen:

Departement:

- Op rijksniveau, gecoördineerde inzet op veiligheidsgerelateerde maatregelen bij de aanpak van onder meer schooluitval en beleid ten aanzien van kwetsbare groepen.
- Ondersteunen van de gemeenten en anderen partners bij de persoonsgebonden aanpak, de aanpak van criminele jeugd, het tegengaan van recidive en de nazorg van ex-delinquenten. Stimuleren van goede aansluiting ZSM op Veiligheidshuis en op andere lokale initiatieven waar preventie, zorg en veiligheid samenkomen. Gerichte inzet van de middelen uit de € 105 mln ter ondersteuning van de lokale/regionale aanpak HIC en Jeugdcriminaliteit en voor intensiveren regionale samenwerking binnen de eenheden.
- Forensische opsporing en afhandeling: in principe worden kansrijke (DNA-) sporen bij elk HIC-delict veilig gesteld en daarvoor is het van belang dat er voldoende capaciteit bij het NFI is dan wel inzet van andere partijen voor afhandeling DNA-sporen.
- Informatiedeling: juridische en praktische belemmeringen voor informatie-uitwisseling tussen de betrokken partners uit het justitiële-, zorg- en gemeentelijke domein doorbreken, bijvoorbeeld door het inrichten van een privacydesk waar regionale/lokale samenwerkingsverbanden en gemeenten terecht kunnen met vragen over privacy en informatiedeling tussen partners (ook t.b.v. aanpak ondermijning).
- Heling: ondersteunen van partners bij de (preventieve en repressieve) aanpak van heling: 'geen heler, geen steler', faciliteren en stimuleren van de uitrol van het Digitaal Opkopersregister.
- Communicatie: het stimuleren van burgers en bedrijven met gerichte campagnes om zelf maatregelen te nemen en de meldingsbereidheid te vergroten, lokale overheden ondersteunen bij het ontwikkelen van campagnes op maat.
- Preventie: inzetten op het stimuleren van preventieve maatregelen zoals: toepassen van het Keurmerk Veilig Wonen door woningcorporaties en grotere verhuurders te stimuleren tot toepassing van preventie-maatregelen; een subsidieregeling voor particuliere woningbezitters; het gesprek aangaan met verzekeraars om hen te bewegen te komen tot uniform beleid om maatregelen conform het PKVW te stimuleren. Het stimuleren van fabrikanten/providers tot het nemen van veiligheidsmaatregelen (zoals kill switch voor de toestelblokkering, zie hiervoor ook de IMEI blokkering bij wetgeving).
- Het Rijk gaat in overleg met koepels van woningbouwcorporaties en verzekeraars over het voorkomen van woninginbraken en de toepassing van het Keurmerk Veilig Wonen.
- Wetgeving: o.a. (onderzoek tot) strafverzwaring bij art 311 sr zodat voorbereidingshandelingen 24/7 kunnen worden toegepast, inwerkingtreding van het wetsvoorstel Blokkeren IMEI nummers gestolen telefoons per 1 januari 2015, bij (ver)nieuwbouw van woningen zal worden voldaan aan Keurmerk Veilig Wonen, zo nodig door middel van de verplichtstelling in het Bouwbesluit.

Regionaal/lokaal:

- Verstevenen persoonsgerichte aanpak door gemeenten voor HIC-delinquenten in de Veiligheidshuizen en via Top X aanpak. Binnen de gemeente zorgdragen voor een goede aansluiting tussen zorg en veiligheid. Voorkomen van recidive door o.a. specifieke programma's voor nazorg ex-delinquenten.
- Ontwikkelen specifiek gemeentelijk beleid en specifieke publiekscampagnes op doelgroepen zoals kwetsbare slachtoffergroepen: op ouderen maar ook op jongeren/scholen. (Bijv.: op 10 Amsterdamse middelbare scholen de 'Lesbrief straatroof' onder de aandacht brengen ('straatroofstrijd').
- Aanpak heling: de politie zorgt voor het controleren van opkopers op basis van risico-inschatting. Daarnaast inzetten op bestuurlijke aanpak van malafide opkopers: gemeenten moeten gebruik maken van het digitaal opkoopregister en ook toezichthouders inzetten om heling tegen te gaan. Publiekscampagne om het publiek bewuster te maken van de negatieve consequentie van heling. Meer gerichte opsporing en vervolging door politie en OM.
- Behoud vaste aanspreekpunt voor slachtoffers van HIC-delicten binnen het Openbaar Ministerie. Organiseren themazittingen door OM voor woninginbraken/overvallen/straatrovers.
- Jeugd: verrijking van politie-informatie met die van gemeenten en andere betrokken organisaties zodat tot een gezamenlijke (gemeente, politie en OM) vaststelling en typering van de groep(sleden)/netwerk en aanvullende probleemanalyse wordt gekomen. Dit moet leiden tot helderheid over welke inzet van welke organisatie op welk gebied noodzakelijk is én het meest effectief zal zijn. Hiervoor ontwikkelen de driehoekspartijen een gezamenlijke werkwijze met duidelijke en herkenbare rollen en taken. Het ministerie van Veiligheid en Justitie faciliteert.

- Doorrechercheren / aandacht voor strafbare voorbereidingshandeling: politie dient bij woninginbraken vaker door te rechercheren, op meer zaken en op meer verdachten. OM dient hier op aan te sluiten, o.a. door verdachten langer vast te houden en meer zaken op zitting te brengen en het niet te snel afdoen van een woninginbraak via de selectietafel ZSM.
- Preventie: gemeenten stimuleren huiseigenaren/huurders en woningcorporaties tot fysieke aanpassingen woning om woninginbraak tegen te gaan. Organiseren voorlichtingsbijeenkomsten inbraakpreventie buurtbewoners.
- Gemeenten: aanpassing APV v.w.b. tijden en definitie inbraakwerktuigen.

Afpakken

Probleemanalyse

De meeste delicten worden gepleegd om er financieel beter van te worden. Daardoor wordt schade berokkend aan burgers, bedrijven en overheid. Criminele inkomsten worden aangewend voor de financiering van nieuwe criminele activiteiten of worden witgewassen en geïnvesteerd in de bovenwereld.

Focus in aanpak

Bij alle hiervoor beschreven criminaliteitsfenomenen geldt dat misdaad niet mag lonen. Met het afpakken van crimineel of illegaal verworven vermogen wordt niet alleen het voordeel van criminaliteit ontnomen maar wordt ook een signaal afgegeven aan de maatschappij en aan de omgeving van de dader én het slachtoffer. Afpakken dient een vast onderdeel te zijn van de ingezette interventies en primair gericht te zijn op schadevergoeding aan het slachtoffer.

De afgelopen jaren hebben politie, bijzondere opsporingsdiensten en OM in een programmastructuur veel energie gestopt in het implementeren en het borgen van afpakken binnen de betrokken organisaties. Daar zijn door de minister van Veiligheid en Justitie ook concrete incassodoelstellingen (strafrechtelijke ontneming en verbeurdverklaring) aan verbonden die jaar op jaar (ruim) worden gehaald. De doelstelling loopt op tot ruim € 100 mln in 2018 (bestaande doelstelling).

Afpakken dient echter niet beperkt te zijn tot de strafrechtelijke aanpak en ook niet alleen tot de financieel-economische delicten. Overal waar regelovertreding en illegaal of onrechtmatig voordeel aan de orde is zal afpakken deel uit moeten gaan maken van de interventies. Daar is een breed instrumentarium voor beschikbaar (strafrechtelijk, fiscaal, bestuurlijk). Ook gemeenten kunnen bijdragen aan het afpakken (aanpakken bijstandsfraude, via vergunningverlening etc.). Hoewel er al veel casusvoorbeelden zijn van samenwerking tussen strafrechtketen, belastingdienst en openbaar bestuur, is het de komende tijd zaak om het afpakken in toenemende mate integraal aan te pakken met gebruikmaking van de RIEC-structuur.

Doelen en prestatie-indicatoren

Meer afpakken van wederrechtelijk verkregen vermogen door het versterken van het integraal afpakken. Stijging van de opbrengstenreeks van het strafrechtelijk afpakken (ontneming + verbeurdverklaring) tot minimaal € 115,6 mln in 2018.

Jaar	2015	2016	2017	2018
Integraal	Plan van aanpak per regio	Stand van zaken uitvoering	Stand van zaken uitvoering	Stand van zaken uitvoering
Opbrengst Strafrechtelijk (€)	90,6 mln	100,6 mln	110,6 mln	115,6 mln

Randvoorwaarden

- Het huidige afpakken wordt verbreed naar integraal afpakken. OM, (regio)burgemeesters, politie en belastingdienst maken afspraken op regionaal niveau, met gebruikmaking van de RIEC-structuur, om integraal afpakken structureel te betrekken in de integrale aanpak van (vooral ondermijnende) criminaliteit.
- Regie over de uitvoering van de versterking vindt plaats door de partners op regionaal niveau; het landelijk niveau draagt zorg voor de afstemming, ondersteuning en monitoring van de versterkingsbeweging (Platform GOC / Artikel 19 overleg).
- De opbrengsten uit niet-strafrechtelijke afpakmodaliteiten (fiscaal, bestuurlijk) worden eveneens inzichtelijk gemaakt. Iedere partner in de regio monitort de eigen resultaten van de versterking van het integraal afpakken. Hierbij wordt zowel de output als de outcome inzichtelijk gemaakt. Voor wat betreft de output gaat het dan om de feitelijke incassoresultaten. Hierbij houden de partners in alle regio's een gelijke wijze van registreren aan waarvoor op landelijk niveau (Platform GOC) een format wordt ontwikkeld.